

מסורת הש"ס

(א) [לעיל 15. לקמן קיט.].
(ב) [זבחים עב. ג.] (ג) [ביצה ג.].
(ד) [לקמן קח.].
(ה) [לעיל נח: טז: לקמן קט.]. יבמות פב. זבחים עט:
מנחות כב: כג. (ו) [בס"א חבילין, ו] [ד"ה ספיקין].
(ז) [ע"י תוס' ע"ז ע"ד. ד"ה למעוין].
(ח) [דף 15. בד"ה 15: אפילו].
(ט) [ובתמורה יב.].

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה שאני וכו'
חטאת טמאה שנתערבה
במאה:

מוסף רש"י

ותבטיל ברובא. דהא
כתיב אחרי רצים להטות
(זבחים עב.).

הַגִּיחָא לַמֶּלֶךְ. בַּמִּסְכָּת בִּיחָה (דף קא): כָּל שֹׁדְרָנוּ לִימוֹת שְׁנִינוּ.
בַּמִּסְכָּת עֲלִיהָ (פ"ג משה ו) גְּבִי חֲבִילִי חִילָתָן דְּלָא בְּמִיל הָא נָמִי
פְּעָמִים שְׁמַנִּית דֹּאדָּשׁ עָשׂוּ לַמּוֹת חֲסִידוֹתָיו לַמִּנִּין אֲזָרְחִים שׂוֹמְנִין:
אֵלֶּה לַמֶּלֶךְ אֵם שֹׁדְרָנוּ מִיּוֹחַל הוּא דְּלָא בְּטַל כְּבוֹן בְּחֻלִּין
אֲבָל דְּבַר הָעֲשׂוֹי לִנְתָן בְּזִמְנָא אֵפֶי

אבל דבר העשוי לינתן באומד אע"פ
שמונה לפעמים בטל אח"כ לא בטלה:
החסימה של נבלה א. ומכירה:
אינה אוסרת. בפליטתה עד שיהא
ה"ד כדי ליתן טעם ברוטב ובקפיה
ובחמניות: **אוקר רב אומדא עליה.**
העמיד מתורגמן לפניו לדרוש ולהשמיע
לרבים שלא ילמדו מרבה בר בר
נחמ: **כיון שנתנה טעם בחסימה.**
אחת שחיתה בלדה חמיר ואו שנתבטלה
מחלה עמה קודם שיתן שאר החמיות
בקדרה ולא היה צו ששים באיסור
ובנתנה הנבלה טעם זה ואח"כ נתן
שאר החמיות בקדרה: **החסימה.** וזה
שקבלה טעם הנבלה נעשת נבלה
עצמה: **ואוסרת כל החמיות כולן**
מפני שהן מינה. וקא"ס מפני שהן
מינה לא בטלי ואפילו יש בהן כדי
ביטול שמהין: **רב.** דאמר מפני
שהן מינה כמאן אחריה כו': **אפילו**
לא נתנה טעם. שחמיתא שצבדה לא
בטלה נמי דהא נבלה גופה מנייהו היא
ולא בטלה: **בשקדים וסלקו.** לאיסור וסלק
רוטב קודם שיתן האחרות בקדרה הלכך

נתנה טעם בראשונה הרי זו חוזרת ואוסרתן ואי לאו במאי מיתסרי ואשמועינן דחתיכה ענמה נעשת נבלה לאסור חזרותיה בפליטתה:

אפילו

אלו אסורין למעוטי דבר שבזמנין ולא אסורין הנאה אימי
 זהו תנא דמתניתין דהתם ולא משום דקדש דבטלי והא דקאמ
 (דף ה:) דמונח דמתניתין למעוטי דרבי חיאי ודרבי חיאי למת
 נמי חתיכת נבלה אחאי לא משני דלא מני לה משום דכבר תמי
 פרך ורמוני באלון ומשני הא תנא התם הראוי לערלה וכו' וי
 הכא איכ' לא לימני חתיכת צמר בבלל כיון דכבר אשמועין
 תנא דרבי חיאי אית לי' א' ולפירוש א' כריך לפרש דרבי שבזמני
 ופליגי אתנא דהכא: **התיבה עצמה נעשת נבאה**. פי' ח
 זו ששים באסור ונתנה הנבלה טעם זה ואח"כ נתן שאר הת
 ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה וקשה לפירוש דא'
 משמע דבבטלין לחתיכות ע"י רטוב דהוי שאינו מינו והלא ר
 שהוא מינו ויטערך שיהא ששים בחתיכות שנתן אחרי כן לבטל
 לרטוב וחתיכת נבלה מונחת עליה חוץ לרטוב ונעשת חתיכה:
 כן כשמנער הקדורה ואוסרת כל החתיכות מפני שהן מינה: **ב**
 טעם מן הנבלה אפילו לא נתנה טעם מיו דהא במינה אוקרת ב
 שמעשה נבלה לאסור כל האחרות כיון שהיא עצמה לא נאסרה
 זה טעם אין היתר נעשה נבלה שיטערך ששים כנגד כל החתי
 כשחתיכת היתר קבלה טעם מן הנבלה חשיב האסור כאלו הוא
 היתה אוקרת החתיכות מפני שהם מינה ששרי אין כריך לבטל
 דלא הוי כאלו הוא בעין ולא אסר אלא חתיכה ראשונה שאין
 לקמן בפרק כל הבשר (דף קמ.) דחתיכה עצמה נעשת נבלה
 וחד באפי' נפשיה שרי וכי איתנהו בדדי הדדי אסור בלל וכו'
 כריך ברוטב ששים לבטל כל החתיכה שנפלה עליה טיפת חלב
 אין כריך אלא ששים לבטל האסור שנבלע בחתיכה ואין כריך
 לא קדש וסלקו מאי מהני ליה חתיכה של היתר שנאסרה ממח
 של נבלה לבדה ולא בעינן ששים לבטל שחי חתיכות של נבלה
 שהיתה קודם שנבלע טעמו בחתיכה של היתר והשמה לפי ש
 ברוטב צר נבלה אבל לא נתנה בה טעם אין כריך ס' אלא
 אדרבה צר בר חנה לא היה כריך רב לומר אלא חתיכה של
 דווקא נתנה בה טעם נבלה אבל לא נתנה בה טעם נבלה
 (נ"ס) הוא כיוצא בתרנג דנפל לדיקולא בדשרא ודיקולא הוא
 שנפל עליה כזית חלב ותאסור שאר חתיכות שאין בהן ששים
 אלא משערינן הכזית בכל הבשר שבסל ואין משם ראי' כלל
 נאמר דדיקולא הוא סל כדמשמע הכא ובכל דוכתא אין ראי'
 לעיל איכ' אין אסור אלא חתיכה שנפלה עליה החלב והשאר
 מסייעות לבטל ולא אמרינן שמעשה נבלה אותה חתיכה שנפלה
 שנפלה עליה חתיכת צמר דלא אין ג"ט מותר אע"פ שקודם שחמץ
 דסוף תמימה להפסד צמר בכל החתיכה מיהו לפי מה שפי' (עלי' ע'
 ראי' מהם ששים ואין ראי' לרבינו אפרים מהא דלומר (תרומות פ"ה
 תרומה ד"ש לחלק בין דבר יבש לדבר הנאסר ע"י בליעה ולפירוש

גיד הנשה פרק שביעי חולין

בְּרִיחַ שְׂאֲנִי. וּפְאִילוֹ בְּאַלְפָּךְ לֹא צִטִּיל וְכֵן חֲמִיכָה הִרְאוּהָ לְהִתְכַּדֵּד לֹא צִטְלָה כְּדֹמָמָה הִכָּה הִיכָּה דְּפִירֶשׁ חֵד מִינְיִיחוֹ נִמְי אֶסְקֹר גִּזְרִיהָ שִׁמְא יִקַּח מִן הַקְּצוּעַ כִּיּוֹן שְׂאִין הָאִיסוֹר יִזְכֵּר כְּדִפְרִישִׁית לְעִיל (דָּף ע"ה.)¹ וְדָבָר שְׂאִינוֹ לֹא צִרְיָה וְלֹא חֲמִיכָה הִרְאוּהָ לְהִתְכַּדֵּד צִטְל

⁽⁶⁾ בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

וְתִבְטֵל בְּרֹבָא הַנִּיחָא לְמָאן דְּאָמַר ^אכֹּל
שֶׁדָּרְכוּ לִימְנוֹת שְׁנִינוּ אֵלָא לֹא־לְךָ אֶת שֶׁדָּרְכוּ
לִימְנוֹת שְׁנִינוּ מֵאֵי אֵיכָא לְמִימַר שְׁאֵי יַחֲתִיכָה
הוּאִיל וְרֵאוּיָה לְהִתְכַבֵּד כֹּה לִפְנֵי הָאוֹרְחִים
וְצָרִיכָא דְאֵי אֲשַׁמְעִינָן גִּיד מִשּׁוּם דְּבִרְיָה הוּא
אֲבָל חֲתִיכָה אֵיכָא לֹא וְאֵי אֲשַׁמְעִינָן חֲתִיכָה
הוּאִיל וְרֵאוּיָה לְהִתְכַבֵּד כֹּה לִפְנֵי הָאוֹרְחִים
אֲבָל גִּיד אֵיכָא לֹא צָרִיכָא דְרֵשׁ רַבָּה כִּר בִּר
חֲנָה יַחֲתִיכָה שֶׁל נִבְלָה וְשֶׁל דָּג טָמֵא אֵינָה
אוֹסֶרֶת עַד שֶׁתֵּתֵן טַעַם בְּרוֹטְבַּ וּבְקִיפָה
וּבְחֲתִיכוֹת אוֹקִי רַב אֲמוּרָא עָלֶיהָ וְדָרֵשׁ ^בכִּיּוֹן
שֶׁתֵּתֵן טַעַם בְּחֲתִיכָה חֲתִיכָה עֲצָמָה נַעֲשֶׂת נִבְלָה
וְאוֹסֶרֶת כָּל הַחֲתִיכוֹת כּוֹלֵן מִפְּנֵי שֶׁהָן מִינָהּ
אָמַר לֵיהּ רַב סְפָרָא לֵאבִי״ מַכְדִּי רַב כִּמְאָן
אֲמַרְהָ לְשַׁמְעֵתִיָּה כִּרְבִּי יְהוּדָה דְּאָמַר ^גמִין
בְּמִינוֹ לֹא בְטֵל מֵאֵי אִירִיא כִּי נִתֵּן טַעַם
אֲפִילוּ כִּי לֹא נִתֵּן טַעַם נִמֵּי אֲמַר לֵיהּ הַכָּא
בְּמֵאֵי עַסְקִינָן בְּשִׁקְדָם וּסְלָקוּ רַבָּה אָמַר
אֲפִילוּ

האי תנא מאי קא חשיב אי דבר שבמנין קא חשיב ליתני נמי חתיכת נבלה ואי איסורי הנאה קא חשיב ליתני נמי חמץ בפסח ומשני דתרתא אית ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה ומפרש נמי התם דהרי

הגהה ולא דבר שצמנין וי"ל דהתם לא קאמו אלא דלא חייבי וטוי היינו למעוטי דלא חשיב להו וכה"ג יש דברים פ"ק דבבא קמא ריבי אושעיא ולא משום דפליגי אבל קשה דכי פריך התם ולימני הכא צמתינתן כדמשני התם אהא דפריך התם ולימני נמי אגוזי כי פריך התם ולימני נמי חתיכת נבלה ואי משום דכבר תנא ליה דחתיכת איסור לא בטלה משום דהוי דבר שצמנין ומשני דההוא ספור הגהה בטל לההוא תנא ולכן לא נקט אלא חתיכת בשר כחבל ש שנצטלה מחילה עמה קודם שמתן שאר חתיכות בקדרה ולא היה בקדרה חתיכה זו שקבלה טעם הנבלה חתיכה עצמה נעשת נבלה הרוטב שהיה צאותה שעה נאסר מתחלה ע"י טעם הנבלה ובסמוך נאסר נאסר מתחלה ונעשת נבלה ואסור כל הרוטב שאחרי כן מפני שצדעיקרא אלא וי"ל דמייירי כגון שיש חתיכה של היתר כולה חוץ ללה לפי שצולעת טעם נבלה דאין י' בהן ששים לבטל הטעם ואחרי דם ובשרן. את האיסור וא"ת למה לי שחתיכה של היתר קבלה י' ואומר ר"ת דנהי דהיא גופה מיתקרת בכל שהוא מ"מ לא חאמרין ע"י" כ ש הוא וריניו אפרים היה אומר מתוך כך דלפילו לא כי נתנה לא כנגד האיסור הצלוע הלכך לרב דאמר הכא דמין צמיו לא בטיל ואוסרת כל החתיכות צמשהו אבל כי לא נתנה הנבלה טעם בה לא איסור לצד וכיון שלא נתנה טעם צמתיכה הוי האיסור כמאן ליתיה

נעשה חיסור ולא חסר שחר חתיכות ודוקא גבי טפת חלב חמירין
 שים כנגד כל החתיכה ולא סגי בצטטול טיפה לאחד מושים דכל חל
 ים נעשה חיסור ולוקה אם אכל חצי אית ומצא וחי' את מחלבו ודן
 חתיכת היתר שצבעה טעם נבלה ונאכלה וחזרה ומתנה טעם צרוב
 ששים של אותה חתיכה וקשה לפירושו לרצא דמשני אפילו תימא
 געשת נבלה והלא לעולם אין נריך ס' צרוב אלא כדי לבטל חתיכה
 היתר שאסרה על ידה וי"ל כגון שנתמעטה הנבלה הדנה ממנו
 ועם בשל היתר נריך ס' כנגד כל מה שהיתה מתחלה ואין שיעור
 ממה שנאכל נבלה ויש שיעור צרוב לבטלה ורז לדתא לפלוגי
 אוקרת כל החתיכות מפני שכן מצינו אלא אגב אורחיה שאמשועני
 צינו אפרים עליו השלום היה מציא ראייה מהא דלמחר לעיל (דף
 ג' חתיכות של צמר רותח ולא אמר שמתעשה נבלה אותה חתיכה
 כולה לפי שצאותה חתיכה עממה לא היה זה כדי לבטל הכוית
 ולא היינו קלחת וכדפירש הקונטרס וכדפרישנו לעיל ואפילו אם
 דממה נפשו אם אין חלב מפעפע מחתיכה לאחתיכה כמו שפירשו
 וס' הוא מפעפע מחתיכה לאחתיכה א"כ צדין הוא שכל החתיכות
 חלב מאחר שסופו להתפשט בכל החתיכות מידי דהוה אטיפת חלב
 טפה נ"ט במקום נפילתה ולא אמרין שיעשה אותה הבשר נבלה כיון
 כי רבי אלעזר ממ"ז דבתי חתיכה אין שייך לומר שמתעשה נבילה אין
 (ס' אין המדומע מדמע אלא לפי חשבון ולא אמרין שיעשה הכל
 הא דלמחר גבי יין נכך בסוף מסכת ע"ו (דף ע"ג.) יין נכך שנבל לצור
 דליכא

עין משפט
נר מצוה

צ א מיי פט"ו מהל' מאכלות אסורות הלכה [ה] ו סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד ס' ק סעיף א: **צא** ב ג מיי שם הלכה ה סמג שם טוש"ע י"ד ס' צב סעיף ג וס' קא ס"א: **צב** ד טוש"ע שם ס' צב סעיף ד וע"ש:

שימה מקובצת

ח חתיכה של נבלה
וּמִנְכֹרֶה הַסֵּד: **ב** אבל של
חטאת טמאה אסור בהנאה
ליתא דהא חתיכת בשר
בחלב: **ג** ולפי זה צריך
לפרש דדבר:

רבינו גרשום

וליכטל נמי גיז בששין
 יהיהו כולן גידין מותרין
 שכן אמר. כמיו. ברי
 שאני כלומר דבר החשוב
 לאמר למד' כל
 שדברכו לימנות שנינו
 כלומר לא בטל שם
 אסורין כנצל בהיתיר'
 ותועברו כיון שאין מכיר
 לפיכך כולן אסורין.
 אמר. לא למד' את שדרכו
 לימנות נשני דבר החשוב
 כגון ביצה המאכל
 רמזיניס ותוחזק אם נטמא
 טומאת אובליין ותעברו
 כשל
 שטורין על
 וכולן אסורין אבל אסור
 שם בכל דאין ארצה
 לימנות שכלה אמר
 חתיכה
 והואיל דרדאיה כולן
 דבר חשוב הוא: וצריכה
 דלא בששין. גיד. לומר
 דאם אטלין למ' לא חס
 טעם כלומר הכי כבר
 דאמר אפילו לא
 נותן טעם אלא בחתיכה
 אחת חתיכה צממה נעשת
 כחלה [ויצ"כ] כש' שאין מכיר
 נכילין לא בשאין מכיר
 כללם נותן טעם אפילו לא
 נותן טעם נמי האמרין
 שכן אסורות: וכל כמא
 שששין בשחבירו וקדם
 וסלקו כלומר דר אסר
 כובות וכל
 שששין מכיר דאין בשאין
 אפילו לא נותן
 טעם נמי אלא הכא כמא
 שששין בשחבירו וקדם
 וסלקו לפי' אנו אסור
 עד שני טעם בחתיכה
 ודאזתה חתיכה אורזת שם
 חתיכה: דבר אסר